

Agnieszka Cyburt
Agnieszka Galecka
Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża JP II w Białej Podlaskiej

Metoda wskaźnikowa w ocenie płynności finansowej jednostek samorządu terytorialnego na przykładzie gmin województwa lubelskiego

INDEX METHOD IN ESTIMATION OF LOCAL GOVERNMENT UNITS' FINANCIAL LIQUIDITY ON THE EXAMPLE OF COMMUNES IN LUBELSKIE PROVINCE

Celem opracowania było zwrócenie uwagi na zastosowanie metody wskaźnikowej w ocenie płynności finansowej jednostek samorządu terytorialnego na przykładzie gmin województwa lubelskiego. W artykule podkreślono potrzebę i metody dokonywania analizy płynności finansowej w jednostkach samorządu terytorialnego. Do oceny poziomu płynności finansowej JST wykorzystano wskaźniki płynności podstawowej (CR), szybkiej (QR), w ujęciu kasowym i w ujęciu memoriałowym. Badaniem objęto gminy województwa lubelskiego. Okres badań obejmował lata 2012-2016.

Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdzono, iż gminy województwa lubelskiego w badanym okresie posiadały wystarczające środki na pokrycie niezbędnych wydatków i rozchodów zarówno na koniec, jak i trakcie roku budżetowego.

Słowa kluczowe: gmina, analiza wskaźnikowa, płynność finansowa

Wprowadzenie

Istotnym elementem zarządzania finansami każdej jednostki gospodarczej jest analiza finansowa, która wspomaga proces podejmowania decyzji zarówno operacyjnych, jak i strategicznych. Celem analizy finansowej jest ocena efektywności działalności podmiotów gospodarczych oraz ich sytuacji majątkowej i finansowej [Gabruszewicz 2002, s.18].

Jedną z podstawowych metod analizy finansowej jest metoda wskaźnikowa, która opiera się na badaniu wzajemnych relacji między poszczególnymi elementami sprawozdań finansowych i w sposób syntetyczny charakteryzuje różne aspekty działalności jednostki. Na podstawie zbioru wskaźników finansowych, ich ocenie i porównaniu w różnych przekrojach, uzyskujemy szereg użytecznych informacji o kondycji finansowej danego podmiotu gospodarczego. Pomimo, iż działalność jednostek samorządu terytorialnego (JST) znacząco różni się od działalności podmiotów prywatnych nastawionych na zysk, to jednak narzędzia analizy finansowej można uznać za bardzo pomoce w procesie decyzyjnym, jak również w ocenie szeroko pojmowanej efektywności tych jednostek [Staszal 2016, s. 69].

Jeden z podstawowych obszarów analizy wskaźnikowej stanowi ocena płynności finansowej, która jest bardzo istotnym czynnikiem kształtującym sytuację ekonomiczną przedsiębiorstwa i elementem decydującym o wiarygodności finansowej. Poprzez płynność finansową rozumie się zdolność do terminowego regulowania zobowiązań [Sierpińska, Jachna 2009, s. 145], jak również zdolność danego podmiotu do osiągania przepływów pieniężnych umożliwiających regulowanie wymagalnych zobowiązań i pokrywanie niespodziewanych wydatków gotówkowych [Wędzki 2002, s. 34]. W krótkim okresie czasu to płynność finansowa, nie rentowność, decyduje o istnieniu przedsiębiorstwa na rynku, zaś jej utrata skutkować może upadłością [Cicirko 2010, s. 9].

Problem płynności finansowej jest dość szeroko analizowany w odniesieniu do przedsiębiorstw, rzadko natomiast w odniesieniu do jednostek sektora publicznego, co wynika m.in. z różnic dotyczących celów działalności. Publikacje naukowe na temat analizy finansowej JST są nieliczne, co sprawia że istnieje potrzeba upowszechniania i prezentowania metod oraz wyników oceny płynności finansowej tych podmiotów.

Celem niniejszego opracowania jest zwrócenie uwagi na zastosowanie metody wskaźnikowej w ocenie płynności finansowej jednostek samorządu terytorialnego na przykładzie gmin województwa lubelskiego. W artykule wskazano specyfikę analizy płynności finansowej w JST oraz jej zasadność, jak również zaprezentowano wyniki przeprowadzonych analiz. Okres badań obejmował lata 2012-2016. Przedmiotem badań były gminy województwa lubelskiego, które podzielono na trzy grupy: gminy miejskie, gminy wiejskie oraz gminy miejsko-wiejskie. Do analizy zdolności JST do wywiązywania się z krótkoterminowych zobowiązań wykorzystano cztery wskaźniki: wskaźnik podstawowej płynności (CR), wskaźnik płynności szybkiej (QR), wskaźnik płynności finansowej w ujęciu kasowym i wskaźnik płynności finansowej w ujęciu memoriałowym.

Artykuł powstał w oparciu o analizę literatury oraz sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego publikowanych przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Lublinie.

Istota analizy płynności finansowej w sektorze publicznym

Analiza finansowa przeprowadzana w jednostkach publicznych np. jednostkach samorządu terytorialnego (JST), różni się od tej w przedsiębiorstwach, co wynika przede wszystkim z odmiennych celów działalności. Jednostki samorządu terytorialnego realizują zadania publiczne związane z zaspokajaniem potrzeb społeczności lokalnych, co powoduje, że nie są one nastawione na osiąganie zysku w przeciwieństwie do podmiotów prywatnych. Podstawowe różnice między JST a przedsiębiorstwami determinujące kształt analizy finansowej to:

- odmienny system finansowania działalności- przedsiębiorstwa finansują swoją działalność kapitałem własnym i obcym, natomiast JST głównie z osiągniętych dochodów;
- odmienne podejście do zasad gospodarki finansowej- przedsiębiorstwa prowadzą ewidencję zgodnie z zasadą memoriałową, zaś JST stosują zasadę kasową;

- różnice w strukturze i przesłankach finansowania działalności ze źródeł zewnętrznych- przedsiębiorstwa częściej korzystają z finansowania zewnętrznego oraz mają szerszy katalog dostępnych na rynku instrumentów w porównaniu do JST, które przy podejmowaniu decyzji dotyczących finansowania zewnętrznego muszą uwzględniać regulacje i ograniczenia ustawowe;
- różnice w rodzaju prowadzonej działalności- przedsiębiorstwa prowadzą działalność komercyjną nastawioną na osiąganie zysków, zaś działalność JST związana jest z realizacją zadań na rzecz społeczności lokalnej;
- odmienne podejście do analizy zadłużenia- przedsiębiorstwo może dowolnie kształtować swój dług, natomiast jednostka samorządu terytorialnego podlega określonej procedurze zadłużeniowej. JST jest zobligowana do obliczania indywidualnego wskaźnika zadłużenia jednostki stanowiącego limit zadłużenia.
- kryteria podejścia do oceny wykorzystania posiadanych zasobów – w przedsiębiorstwach w strukturze zasobów przeważają zasoby rzeczowe, a w jednostkach publicznych- finansowe [Dylewski i in 2004, s. 13-14].

W literaturze przedmiotu pojęcie płynności finansowej jest szeroko analizowane przede wszystkim w odniesieniu do przedsiębiorstw. Wędzki [2003, s. 33] określa płynność finansową w aspekcie majątkowym i majątkowo-kapitałowym. W pierwszym znaczeniu płynność koncentruje się na aktywach i oznacza zdolność przedsiębiorstwa do przekształcania aktywów w środki pieniężne, w jak najkrótszym czasie i bez utraty wartości. Łatwość z jaką przedsiębiorstwo może uzyskać dodatkowe zasoby gotówki przez sprzedaż innych aktywów określa skalę płynności finansowej przedsiębiorstwa. Drugi sposób rozumienia płynności finansowej, tj. w aspekcie majątkowo-kapitałowym, jest bardziej popularny i wyraża zdolność przedsiębiorstwa do terminowego regulowania zobowiązań bieżących [Sierpińska, Jachna 2009, s. 145]. Zaprezentowane dotychczas ujęcia płynności finansowej mają charakter statyczny, ponieważ opierają się na posiadanych w danym momencie aktywach i zobowiązaniach. Dynamiczne pojęcie płynności finansowej obejmuje przebieg procesów finansowych, ujętych strumieniowo w postaci wpływów i wydatków gotówkowych. W ujęciu tym przedsiębiorstwo posiada płynność finansową jeśli wydatki wynikające z aktualnych zobowiązań krótkoterminowych oraz niezbędne przyszłe wydatki znajdują pokrycie w środkach finansowych spodziewanych z bieżących wpływów gotówkowych [Kusak 2006, s. 10; Wojciechowska 2001, s. 14].

Najważniejszym zadaniem każdej jednostki gospodarczej, funkcjonującej w warunkach gospodarki rynkowej powinno być zapewnienie przedsiębiorstwu płynności finansowej, ponieważ jej utrata może prowadzić do bankructwa [Wędzki 2003, s. 35]. W przypadku jednostek samorządu terytorialnego groźba bankructwa nie istnieje, co więcej nie przewidziano nawet prawnej możliwości ich bankructwa. Mimo to również w JST mogą występować znaczne różnice w czasie pomiędzy terminem, gdy dług staje się wymagalny, a terminem jego uregulowania i podobnie jak przedsiębiorstwa jednostki te na skutek utraty płynności mogą mieć problemy z terminowym regulowaniem zobowiązań [Filipiak 2014, s. 35]. W związku z powyższym zachowanie płynności finansowej jest bardzo ważne również dla jednostek samorządu terytorialnego i służy umacnianiu ich wiarygodności finansowej i płatniczej, a przede wszystkim gwarantuje realizację zadań danej jednostki oraz zapobiega perturbacjom w tym zakresie [Dylewski 2014, s. 58].

Płynność finansowa jednostek samorządu terytorialnego oznacza stan, w którym w danym momencie mają one środki na pokrycie niezbędnych, zaplanowanych wydatków i rozchodów. Zatem płynność finansowa jest zachowana wówczas, gdy występuje właściwa symetria dochodów i przychodów oraz wydatków i rozchodów [Kosek-Wojnar, Surówka 2007, s. 131]. Wymaga to zsynchronizowania terminów ich gromadzenia i wydatkowania [Jaworski 2009, s. 23].

Ze względu na specyfikę zarządzania finansami w jednostkach samorządu terytorialnego płynność finansowa nie może być mierzona standardowymi metodami stosowanymi w przedsiębiorstwach, ponieważ na koniec roku budżetowego każda JST jest w stanie pokryć swoje zobowiązania, a zastosowanie metody kasowej oznacza, że wszystkie pozycje w budżecie zostaną wykonane [Piekunko-Mantiuk 2008, s. 35].

Do oceny płynności finansowej JST można wykorzystać wskaźniki płynności finansowej JST w układzie planowanym (ex ante) i zrealizowanym (ex post). Planowaną zdolność danej jednostki samorządu terytorialnego do pokrycia zobowiązań związanych z realizacją zadań publicznych określa się jako stosunek planowanych dochodów i przychodów budżetowych do planowanych wydatków oraz rozchodów. W JST wskaźnik ten będzie równy co najmniej jeden, co oznacza że w układzie planowanym jednostka zawsze będzie posiadała płynność finansową. Wynika to z faktu, że ustalając budżet planowane wydatki i rozchody muszą mieć pokrycie w planowanych dochodach i przychodach. W związku z powyższym w ocenie płynności finansowej powinno się stosować wskaźniki oparte na wielkościach faktycznie zrealizowanych. Ponadto zasadna jest analiza płynności finansowej w trakcie roku budżetowego, ponieważ o ile na koniec roku JST jest w stanie pokryć swoje zobowiązania to w ciągu roku mogą występować nadwyżki, bądź niedobory środków pieniężnych [Dylewski i in. 2004, s. 117].

W literaturze pojawiają się różne konstrukcje wskaźników określających rzeczywistą zdolność jednostki samorządu terytorialnego do terminowego regulowania zobowiązań w trakcie roku budżetowego. Jednym z takich wskaźników jest wskaźnik płynności finansowej natychmiastowej pierwszego stopnia [Dylewski i in. 2006, s. 183], nazywany także wskaźnikiem płynności podstawowej (CR) [Staszal 2016, s. 72], którego konstrukcja jest następująca:

$$CR = \frac{\text{(zrealizowane w danym momencie dochody budżetowe + przychody budżetowe)}}{\text{(zrealizowane w danym momencie wydatki budżetowe + rozchody + zobowiązania wymagalne)}}$$

Kolejnym wskaźnikiem służącym do oceny płynności finansowej JST jest wskaźnik płynności szybkiej (QR) obliczany za pomocą poniższego wzoru [Hałaburda D. A. 2009, s. 159]:

$$QR = \frac{\text{(zrealizowane w danym momencie dochody budżetowe + przychody)}}{\text{(zrealizowane w danym momencie wydatki budżetowe + rozchody + zobowiązani wymagalne + zobowiązani niewymagalne)}}$$

Wskaźniki CR i QR kształtujące się powyżej jedności oznaczają pełną zdolność do regulowania zobowiązań, natomiast poniżej jedności zachwianie płynności finansowej JST i niebezpieczeństwo utraty zdolności finansowania bieżącej działalności.

Analizując problematykę płynności finansowej w jednostkach samorządu terytorialnego warto wspomnieć o wskaźnikach w ujęciu kasowym (zasada kasowa jest zasadą dominującą w jednostkach publicznych) oraz memoriałowym. Wskaźnik

płynności w ujęciu kasowym jest stosunkiem zrealizowanych dochodów i przychodów budżetowych w danym momencie do zrealizowanych wydatków i rozchodów. Natomiast płynność finansową w ujęciu memoriałowym określimy za pomocą następującej formuły [Łukomska-Szarek 2012, s. 278]:

$$WPF = \frac{\text{zrealizowane w danym momencie dochody budżetowe} + \text{przychody} + \text{należności budżetowe}}{\text{zrealizowane w danym momencie wydatki budżetowe} + \text{rozchody} + \text{zobowiązania wymagalne}}$$

Reasumując dominującą zasadą w ocenie płynności finansowej JST jest zasada kasowa, obrazująca faktyczne możliwości pokrycia wydatków i rozchodów przychodami i wpływami. Natomiast określając płynność finansową w układzie memoriałowym bierze się pod uwagę nie tylko zrealizowane dochody ale także te które są danej jednostce przypisane (należności) oraz wydatki zarówno poniesione, jak i te które w danym okresie powinny być poniesione (zobowiązania wymagalne).

Wyniki badań

W tabeli 1 zaprezentowano wybrane wskaźniki płynności finansowej gmin województwa lubelskiego w latach 2012-2016, z podziałem na gminy miejskie, wiejskie i miejsko-wiejskie. W badanym okresie pierwszy analizowany wskaźnik- CR kształtował się w przedziale od 1,03 w 2014 roku w gminach miejsko-wiejskich do 1,08 w gminach wiejskich w tym samym roku. Nie stwierdzono znaczącego zróżnicowania badanej miary w wyodrębnionych grupach gmin. W roku 2016 w porównaniu do roku 2012 odnotowano wzrost wskaźnika podstawowej płynności o 0,02 w gminach miejskich i miejsko-wiejskich, zaś w gminach wiejskich o 0,01. Na podstawie zaprezentowanych obliczeń można stwierdzić, że w badanych jednostkach samorządu terytorialnego nie występują trudności w regulowaniu bieżących zobowiązań, ponieważ wskaźnik podstawowej płynności finansowej kształtował się powyżej jedności, aczkolwiek był on na stosunkowo niskim poziomie.

Tabela 1. Wskaźniki płynności finansowej gmin województwa lubelskiego w latach 2012-2016

Gminy	Lata					Zmiana 2016-2012
	2012	2013	2014	2015	2016	
Wskaźnik podstawowej płynności finansowej						
miejskie	1,04	1,05	1,04	1,04	1,06	0,02
wiejskie	1,04	1,04	1,08	1,04	1,05	0,01
miejsko-wiejskie	1,04	1,04	1,03	1,04	1,06	0,02
Wskaźniki szybkiej płynności finansowej						
miejskie	0,79	0,80	0,79	0,81	0,85	0,06
wiejskie	0,84	0,85	0,88	0,85	0,89	0,05
miejsko-wiejskie	0,80	0,81	0,80	0,83	0,85	0,05
Wskaźniki płynności finansowej w ujęciu kasowym						
miejskie	1,04	1,05	1,04	1,04	1,06	0,02
wiejskie	1,04	1,05	1,08	1,04	1,05	0,01
miejsko-wiejskie	1,04	1,04	1,04	1,04	1,06	0,02
Wskaźniki płynności finansowej w ujęciu memoriałowym						
miejskie	1,11	1,12	1,11	1,12	1,14	0,03
wiejskie	1,08	1,09	1,13	1,10	1,10	0,03
miejsko-wiejskie	1,10	1,09	1,09	1,09	1,12	0,02

Źródło: opracowanie własne na podstawie na podstawie sprawozdań z wykonania budżetów JST RIO w Lublinie w latach 2012-2016.

Drugim analizowanym wskaźnikiem był wskaźnik szybkiej płynności finansowej, który w analizowanym okresie we wszystkich gminach kształtował się poniżej jedności, co może oznaczać przejściowe trudności z regulowaniem zobowiązań, ponieważ gminy nie mają wystarczających rezerw na regulowanie zobowiązań. Gminy województwa lubelskiego są w stanie pokryć jedynie zobowiązania wymagalne. Najniższe wartości wskaźnika szybkiej płynności finansowej w badanych gminach odnotowano w roku 2012, zaś najwyższe w roku 2016. Ponadto stwierdzono, że w gminach wiejskich w porównaniu do pozostałych grup wskaźnik ten kształtował się na wyższym poziomie, od 0,84 do 0,89. W latach 2012-2016 odnotowano wzrost wskaźnika QR, aczkolwiek nie była to jednolita tendencja.

W następnej kolejności analizie poddano płynność finansową w ujęciu kasowym i memoriałowym. Można stwierdzić, iż badane gminy województwa lubelskiego posiadają możliwość pokrycia wydatków i rozchodów przez generowane dochody i przychody, o czym świadczy wskaźnik płynności finansowej w ujęciu kasowym powyżej jedności. W analizowanym okresie wskaźnik ten kształtował się na zbliżonym poziomie, tj. od 1,04 do 1,08. Najwyższy poziom badanej miary odnotowano w roku 2014 w gminach wiejskich- 1,08. Na wyższym poziomie kształtowała się płynność finansowa w ujęciu memoriałowym (od 1,08 w roku 2012 w gminach wiejskich do 1,14 w 2016 roku w gminach miejskich). Oznacza to, że samorzady posiadały na koniec roku budżetowego wyższy poziom należności wymaganych niż zobowiązań wymagalnych. W badanym okresie odnotowano nieznaczny wzrost tego wskaźnika we wszystkich analizowanych grupach.

Tabela 2. Kwartalne wskaźniki płynności finansowej gmin województwa lubelskiego w roku 2016

Gminy	Lata				Zmiana 2016-2012
	I kw	II kw	III kw	IV kw	
Wskaźnik podstawowej płynności finansowej					
miejskie	1,38	1,23	1,15	1,06	-0,32
wiejskie	1,34	1,18	1,13	1,05	-0,29
miejsko-wiejskie	1,33	1,17	1,13	1,06	-0,27
Wskaźniki szybkiej płynności finansowej					
miejskie	0,60	0,78	0,84	0,85	0,25
wiejskie	0,69	0,84	0,90	0,89	0,20
miejsko-wiejskie	0,58	0,76	0,85	0,85	0,27
Wskaźniki płynności finansowej w ujęciu kasowym					
miejskie	1,39	1,23	1,15	1,06	-0,33
wiejskie	1,35	1,18	1,13	1,05	-0,30
miejsko-wiejskie	1,33	1,17	1,13	1,06	-0,27
Wskaźniki płynności finansowej w ujęciu memoriałowym					
miejskie	1,75	1,39	1,27	1,14	-0,61
wiejskie	1,62	1,31	1,21	1,10	-0,52
miejsko-wiejskie	1,64	1,31	1,23	1,12	-0,52

Źródło: opracowanie własne na podstawie na podstawie sprawozdań z wykonania budżetów JST RIO w Lublinie w latach 2012-2016.

Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdzono, że na koniec roku budżetowego JST są w stanie osiąganymi dochodami i przychodami pokryć wydatki, rozchody, jak również zobowiązania wymagalne. Mimo, iż na dzień 31 grudnia gminy są w stanie pokryć swoje zobowiązania, to w ciągu roku mogą występować przejściowe

problemy z płynnością finansową. W związku z powyższym w tabeli 2 zaprezentowano kwartalne wskaźniki płynności finansowej dla roku 2016. Z przedstawionych analiz wynika, iż najwyższe wskaźniki podstawowej płynności finansowej, płynności w ujęciu kasowym oraz w ujęciu memoriałowym odnotowano na koniec pierwszego kwartału, z jednolitą tendencją spadkową w kolejnych okresach. Może to świadczyć o tym, że samorządy na początku roku budżetowego ostrożnie wydatkują środki pieniężne, mimo regularnych wpływów. Natomiast wraz z upływem czasu zwiększają się wydatki, rozchody i zobowiązania, co związane jest z potrzebą zrealizowania przypisanych na dany rok budżetowy zadań. Inaczej wyglądała sytuacja w przypadku wskaźnika szybkiej płynności finansowej, który był najniższy w pierwszym kwartale 2016 roku, zaś na koniec roku budżetowego zwiększył się o 0,25 w gminach miejskich, 0,20 w gminach wiejskich i 0,27 w gminach miejsko-wiejskich. Świadczy to o niższych rezerwach finansowych na pokrycie zobowiązań wymagalnych i niewymagalnych na początku roku budżetowego w porównaniu do kolejnych okresów. Generalnie wskaźnik QR poniżej jedności nie oznacza braku płynności, jednakże może świadczyć o przejściowych trudnościach finansowych.

Reasumując gminy województwa lubelskiego nie wykazują problemów z terminowym regulowaniem zobowiązań zarówno na dzień 31 grudnia, jak również w trakcie roku budżetowego. Świadczy to o zdolności gmin województwa lubelskiego do osiągania przepływów pieniężnych umożliwiających regulowanie bieżących zobowiązań.

Podsumowanie i wnioski

Wskaźnikowa analiza sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego pozwala właściwie rozpoznać zjawiska i procesy, które kształtują dochody i wydatki budżetowe oraz wspomaga proces zarządzania. Analiza finansowa, w tym analiza wskaźnikowa płynności finansowej JST różni się od analizy podmiotów prywatnych, co spowodowane jest m.in. odmienną specyfiką działalności i różnym systemem finansowania. W związku z powyższym płynność finansowa JST nie może być mierzona wskaźnikami powszechnie stosowanymi w przedsiębiorstwach. W odniesieniu do tych jednostek, prowadzących gospodarkę finansową na podstawie budżetu, płynność finansowa będzie zachowana gdy wpływy środków pieniężnych będą wystarczające na pokrycie zaplanowanych wydatków i rozchodów.

Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdzono, że gminy województwa lubelskiego w badanym okresie nie wykazywały problemów z regulowaniem bieżących zobowiązań, o czym świadczą wskaźniki płynności finansowej powyżej jedności. Wyjątek stanowi wskaźnik płynności szybkiej, który kształtował się w przedziale od 0,79 do 0,89. Oznacza to, że JST nie tworzą rezerw finansowych na pokrycie zobowiązań niewymagalnych na dany moment a jedynie na wymagalne. Należy zaznaczyć, że nie odnotowano jednorocznych różnic w kształtowaniu się wskaźników płynności finansowej w wyodrębnionych grupach gmin. Analizując płynność finansową w trakcie roku budżetowego stwierdzono, że najwyższe wskaźniki, z wyjątkiem wskaźnika QR, odnotowano ma koniec pierwszego kwartału, zaś najniższe na dzień 31 grudnia. Spadek płynności finansowej w kolejnych kwartałach roku budżetowego

spowodowany jest rosnącym udziałem wydatków wynikających z potrzeby realizacji zadań przypisanych JST na dany rok budżetowy.

Bibliografia

- Cicirko T., *Podstawy zarządzania płynnością finansową przedsiębiorstwa*, SGH, Warszawa 2010
- Dylewski M., Filipiak B., Gorzałczyńska-Koczkodaj M., *Finanse samorządowe: narzędzia, decyzje, procesy*, Wydawnictwo PWN, 2006
- Dylewski M., Filipiak B., Gorzałczyńska-Koczkodaj M., *Analiza finansowa w jednostkach samorządu terytorialnego*, Wydawnictwo Municipium, Warszawa 2004
- Dylewski M., *Instrumentarium zarządzania płynnością finansową w jednostkach samorządu terytorialnego*, Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio H. Oeconomia, vol. 48, nr 3, 2014
- Filipiak B.Z., *Płynność finansowa jednostek samorządu terytorialnego wobec znaczącego obciążenia długiem publicznym – wyniki badań empirycznych*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, nr 65(802), Szczecin 2014
- Gabrusewicz W., *Podstawy analizy finansowej*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2002
- Hałaburda D. A., *Analiza płynności finansowej jednostek samorządu terytorialnego*, Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie, Ekonomika i Organizacja Gospodarki Żywnościowej, nr 77, 2009
- Kosek-Wojnar M., Surówka K., *Podstawy finansów samorządu terytorialnego*, PWN, Warszawa 2007
- Kosek-Wojnar, Surówka 2007, *Podstawy finansów samorządu terytorialnego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- Kusak A., *Płynność finansowa analiza i sterowanie*, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2006
- Łukomska- Szarek J., *Analiza wskaźnikowa w procesie zarządzania finansami samorządów lokalnych*, Studia i Materiały, Miscellanea Oeconomicae, Zarządzanie i Finanse, nr. 2, 2012
- Piekunko-Mantiuk I., *Zarządzanie płynnością finansową w gminach* [w:] Finansowanie gminnego samorządu terytorialnego, red. D.A. Hałaburda, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku, Białystok 2008
- Sierpińska M., Jachna T., *Ocena przedsiębiorstw według standardów światowych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009
- Staszek A., *Narzędzia analizy finansowej w jednostkach samorządu terytorialnego*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, 10(958) 2016
- Wędzki D., *Strategie płynności finansowej przedsiębiorstwa*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2003
- Wojciechowska U., *Płynność finansowa polskich przedsiębiorstw w okresie transformacji gospodarki. Aspekty mikroekonomiczne i makroekonomiczne*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2001

Summary

The aim of the study was to draw attention to the use of the index method in estimation of the local government units' financial liquidity on the example of communes in lubelskie Province

The article underlines the need and methods for analyzing financial liquidity in local government units. To assess the level of financial liquidity of local government units, basic (CR), quick liquidity (QR) ratios were used, on a cash basis and on an accruals basis. The research covered the communes of the lubelskie province. The research period covered the years 2012-2016.

Based on the analyzes carried out, it was found that the community of the lubelskie Province in the audited period had sufficient funds to cover the necessary expenditure and outlays at the end as well as during the budget year.

Key words: commune, ratio analysis, financial liquidity

JEL: H79, M49

Informacja o autorach

Dr Agnieszka Cyburt

Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża JP II w Białej Podlaskiej

Katedra Ekonomii i Zarządzania

ul. Sidorska 95/97,

21-500 Biała Podlaska,

e-mail: a.cyburt@wp.pl

ORCID : 0000-0002-7084-6066

Dr Agnieszka Galecka

Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża JP II w Białej Podlaskiej

Katedra Ekonomii i Zarządzania

ul. Sidorska 95/97,

21-500 Biała Podlaska

e-mail: agalecka.plejada@op.pl

ORCID : 0000-0002-7603-8086